

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-02-14
Besvaras senast
2019-03-07

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2018/19:76 Fastighetsägarnas ansvar för gatuhållning

Medierna har nyligen rapporterat om risken för hälsoeffekter av fastighetsägarnas ansvar för gatuhållning. Det finns stora risker för äldre personer som gatuhåller på kommunernas mark, bland annat ökade hjärtinfarkter. Sveriges kommuner har enligt 2 och 3 § lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning rätt att överföra mycket av ansvaret för skötseln av gångbanor på småhusägare. Det handlar om att på gångbanorna snöröja, halkbekämpa, plocka bort skräp, kratta löv, rensa ogräs samt beskära träd och buskar. När det gäller snöröjning låter runt 60 procent av Sveriges kommuner småhusägarna skotta deras gångbanor.

Bakgrunden till möjligheten att ålägga småhusägare underhållsansvar för gångbanor finns i 1868 års ordningsstadga, som i sin tur byggde på vad som gällde i många städer i Sverige sedan tidigare. Nu har vi snöplogar, men på 1800-talet krävdes att så många som möjligt högg i med snöskyffel.

Alla röjer dock inte undan snön på gångbanorna, vilket kan bero på åldersskäl, sjukdom, semester med mera. Därför varierar kvaliteten kraftigt på dagens snöröjning och halkbekämpning. Hur bra de boende utför detta växlar därför från mycket bra till att inga åtgärder vidtas över huvud taget. Effekten blir i praktiken att invånarnas trafiksäkerhet äventyras.

Enligt en rapport från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är dålig snöröjning och halkbekämpning en av de främsta orsakerna till fotgängarolyckor. Av samma rapport framgår att hela 74 procent av fallolyckorna bland fotgängare beror på snö och is. Det är således den klart dominerande orsaken till fallolyckor bland fotgängare. Likaså konstaterar Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) följande i en rapport från år 2015:

”Att prioritera gång- och cykelbanor vid vinterväghållning verkar vara fördelaktigt både med avseende på skadereducering och med avseende på kostnader för vård och sjukskrivningar på grund av skador från halkolyckor”.

Den enskilde husägaren kan till och med bli skadeståndsskyldig om det sker en halkolycka; detta trots att kommunen äger marken och att gångbanorna nyttjas av allmänheten.

Det mesta talar för att lagstiftningen redan i dag innebär att kommunerna har ansvaret för att se till att infarterna till småhusfastigheter inte plogas igen, men likväl plogas infarterna ofta igen. Orsaken kan vara att denna skyldighet inte framgår tillräckligt tydligt i lagen.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

1. Anser statsrådet att det finns anledning att se över kommunernas möjlighet att föra över underhållsansvaret för gångbanor till småhusägare och i sådant fall hur?
2. Hur tror statsrådet att trafiksäkerheten och risken för halkolyckor påverkas om kommuner låter överföra underhållsansvaret för gångbanor till småhusägare?
3. Tycker statsrådet att det är en lämplig ordning att småhusägare kan bli skadeståndsansvariga för halkolyckor på kommunens gångbanor?
4. Tror statsrådet att det finns anledning att göra det tydligare i lagstiftningen att infarterna till småhusfastigheter inte får plogas igen?

.....
Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander